

Wandeltocht Sterrenwacht

Datum : 1 februari

Startlocatie : Hotel Van der Valk te Spier

Nadat we voor het laatst in 2011 te gast waren in Hotel Van der Valk, staat er op het programma van het 41^e winterseizoen weer een tocht vanuit Spier gepland.

Alle afstanden van deze Sterrenwachttocht lopen een gedeelte door het prachtige bos- en heidegebied van het Nationaal Park Dwingelderveld. Dit gebied wordt beheerd door Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Het bestaat uit onder meer de Dwingelose heide, de Kraloër heide, de Anserdennen en boswachterij Dwingeloo.

De routes van de 25 en 60 km loopt o.a. langs het informatiecentrum van Staatsbosbeheer in Lhee. In dit informatiecentrum is o.a. het volgende te lezen:

“Mens en hei is haat en liefde. De mens heeft de hei gemaakt en bijna ook weer kapotgemaakt. Door ontbossing, begrazing door schapen en door pluggen verarmde de bodem en ontstond de hei. De uitvinding van de kunstmest betekende bijna het einde van dit landschap. De schapen werden de deur uitgedaan, er werd landbouwgrond gecreëerd of bos aangeplant en de zure regen deed de rest. Nu wordt de heide weer beheerd. Daarbij is begrazing door schapen en runderen de belangrijkste beheersmaatregel. Jonge boompjes worden weggehaald. Ook gaan we de verdroging te lijf door de vennetjes en plassen te behouden. Vroegere ontginningen en aanplantingen worden ongedaan gemaakt en ontwateringsloten worden gedempt.

Staatsbosbeheer heeft de laatste jaren grote delen landbouwgronden aangekocht en weer ingericht als natuurterrein. Hier kan weer een nat heidegebied ontstaan door de bodem voedselarmer maken. Want op vruchtbare grond gaat vaak één soort overheersen.

Toen Staatsbosbeheer begin vorige eeuw boswachterij Dwingeloo aankocht, bestond het gebied uit 'woeste gronden' zoals droge en natte heidevelden en zandverstuivingen. Gebiedsnamen als Lheebroekerzand herinneren aan die 'onstuimige jeugd'. We plantten grove den, met als voornaamste doel houtproductie voor de kolenmijnen.

Inmiddels heeft Staatsbosbeheer gezorgd voor een gemengd bos met loofbomen. De open ruimte rond de vennen en plassen is groter gemaakt. Rond het Lheebroekerzand is het resultaat van ons werk goed zichtbaar. Er ligt nu een bijzonder natuurterrein met schitterende jeneverbesstruiken, heidevelden, vennen en veentjes.

In een deel van het gebied is over een oppervlakte van ca. 150 hectare het productiebos gekapt dat was aangeplant in voormalig nat heidegebied. Er stonden hoofdzakelijk uitheemse soorten en de bodem was ontwaterd door sloten te graven. Nu het bos is gekapt en de sloten zijn gedempt kan hier weer een natuurlijke ontwikkeling beginnen waarbij water een belangrijke rol speelt.”

De eerste kilometers lopen alle afstanden gezamenlijk door o.a. het Lheebroekerzand; hierna splitst de 40 km zich af en gaat zijn eigen weg, terwijl de 25 en 60 km nog door een gedeelte van het gebied van de Boswachterij Dwingeloo wandelen. Via het informatiecentrum van Staatsbosbeheer komen zij in het dorp Lhee en vervolgens gaan zij naar Dwingeloo, waar zij mogen genieten van een welverdiende rust.

Na de rust gaat de 60 km via het dorp Eemster naar het natuurgebied Vorrelveen. Ondertussen heeft de 40 km zich bij hen aangesloten.

Beide afstanden gaan dan naar het Blauwe Meer, dat ten zuiden van Hoogersmilde ligt.

In 1905 richtte de Groninger ondernemer Roelfsema in Hoogersmilde de kalkzandsteenfabriek Albino op. Kalkzandsteen was in die tijd een innovatief product dat veel goedkoper geproduceerd kon worden dan baksteen. Roelfsema koos voor Hoogersmilde, omdat de locatie per schip gemakkelijk te bereiken was en er aan wit zand geen gebrek was. Na vele tientallen jaren waarin de zandzuigers onafgebroken hun werk deden, ontstond het Blauwe Meer. In het zand van het Blauwe Meer komt plaatselijk glauconiet voor, een mineraal met een donkergroene kleur. Samen met de diepte zorgt dit voor de blauw-groene kleur van het meer.

Na het passeren van het Blauwe Meer gaat de 60 km alleen verder richting Hoogersmilde, de camping de Reeënwissel wordt gepasseerd en de wandelaars lopen over een betonpad door het

gebied van de Boswachterij Smilde. Na het oversteken van de Drentse Hoofdvaart wordt gerust in het dorps huis "De Gowe" in Geeuwenbrug. Hier vindt de hereniging plaats met de wandelaars van de 40 km route.

Na Dieverbrug lopen zij een gedeelte langs de Drentse Hoofdvaart en Havezate Oldengerde en komen (weer) bij de rust in Dwingeloo aan. Na de rust gaan alle afstanden richting Spier en passeren o.a. het Planetron. Opvallend is de grote blauwe koepel, met daarin het ruimtetheater. Op een immens koepelvormig projectiescherm van maar liefst 350 m² worden rondom-filmvoorstellingen en sterrenvoorstellingen vertoond.

Als de wandelaars hun route vervolgen komen ze ook langs de imposante sterrenwacht.

Nog onder de indruk van de bossen en heidevelden komen de wandelaars weer bij het hotel Van der Valk in Spier.